

# PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

## LEGEA RECUNOȘȚINȚEI FAȚĂ DE EROII-MARTIRI ȘI LUPTĂTORII CĂRE AU CONTRIBUIT LA VICTORIA REVOLUȚIEI ROMÂNE DIN DECEMBRIE 1989

Parlamentul României adoptă prezentul proiect de lege:

**Art.1.** – Revoluția din Decembrie 1989 constituie un moment crucial în istoria României, declanșată prin revolta populară de la Timișoara, continuată în București și în alte orașe ale țării și transformată în revoluție antitotalitară sprijinită de armată, care a dus la căderea regimului comunist și instaurarea democrației.

Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 s-a realizat prin jertfă și sacrificiu din partea celor care au luptat pentru înfăptuirea ei.

**Art.2.** – În aplicarea prevederilor prezentei legi se vor avea în vedere următoarele principii:

- a) Respectul și gratitudinea față de eroii-martiri și luptătorii participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 și grija față de urmașii eroilor-martiri;
- b) Respectarea adevărului istoric prin aprofundarea documentării privind Revoluția Română din Decembrie 1989;
- c) Diferențierea etapelor revoluției, de la revolta populară până la victoria revoluției sociale sprijinită de armată;
- d) Stabilirea categoriilor de luptători prin diferențierea angajării și participării la acțiunile desfășurate pentru victoria revoluției;
- e) Diferențierea între civili și militari privind etapele participării și formele de angajare în acțiunile desfășurate pentru victoria revoluției;
- f) Echitate în acordarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, în funcție de veniturile actuale ale beneficiarilor prezentei legi.

**Art.3.** - (1) Pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, se instituie următoarele titluri:

- a) **Erou-martir căzut în decembrie 1989 pentru victoria Revoluției Române;**

- b) **Luptător rănit în timpul desfășurării acțiunilor pentru victoria Revoluției Române;**
- c) **Luptător reținut de regimul comunist în decursul evenimentelor revoluționare, de la 14 decembrie 1989 și până în 22 decembrie 1989;**
- d) **Luptător cu merite deosebite pentru victoria Revoluției Române.**

(2) În semn de recunoștință față de persoanele care au dobândit titlurile prevăzute la alin.(1), Președintele României poate conferi acestora Ordinul **“Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”**, în conformitate cu prevederile Legii nr.1/1996, precum și alte ordine și medalii potrivit Legii nr.29/2000 privind sistemul național de decorații al României.

(3) Pentru eternizarea memoriei eroilor căzuți în lupta pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, Consiliile locale, la propunerea organizațiilor și a Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, vor construi, în orașele țării, monumente dedicate acestora.

(4) Sediile actuale ale asociațiilor, ligilor, organizațiilor, cluburilor și fundațiilor revoluționarilor constituite până la data de 31 decembrie 1992, precum și sediile federațiilor și uniunilor naționale de revoluționari constituite până la această dată vor avea același regim juridic prevăzut pentru sediile partidelor politice.

**Art.4. – (1) Prin urmaș de Erou-Martir se înțeleg persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile prezentei legi, și anume soțul supraviețuitor, părinții celui decedat, fiecare dintre copiii acestuia.**

(2) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la alin.(1) au dreptul la o indemnizație lunară, pe baza coeficienților de multiplicare, ce vor fi aplicați asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, astfel:

- a) **soțul supraviețuitor al celui decedat** – un coeficient de 1,10;
- b) **părintele sau părinții celui decedat** – un coeficient de 0,50, fiecare;
- c) **copiii celui decedat**, până la terminarea studiilor, dar nu peste vârsta de 25 de ani, indiferent în întreținerea cui se află – un coeficient de 1,10.

(3) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3, alin.(1), lit.b) și cărora li s-a stabilit un grad de invaliditate conform procedurilor legale, cu act doveditor eliberat în perioada decembrie 1989 – martie 1990, au dreptul la o indemnizație lunară, calculată prin aplicarea

următorilor coeficienți asupra salariului mediu pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, astfel:

- a) 2,00 – pentru marii mutilați;
- b) 1,75 – pentru persoanele încadrate în gradul I de invaliditate;
- c) 1,50 – pentru persoanele încadrate în gradul II de invaliditate;
- d) 1,10 – pentru persoanele încadrate în gradul III de invaliditate.

(4) De o indemnizație lunară, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 la salariul mediu pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, beneficiază persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3, alin.(1), lit.c) și d) – și numai dacă au un venit mai mic decât salariul mediu pe economie – respectiv:

- a) luptătorii reținuți de regimul comunist în decursul evenimentelor revoluționare, de la 14 decembrie 1989 la 22 decembrie 1989;
- b) luptătorii cu merite deosebite pentru victoria Revoluției Române.

(5) Marii mutilați și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate beneficiază, pe lângă indemnizația prevăzută la alin.(3), și de o indemnizație de îngrijire, ce se acordă lunar, prin aplicarea coeficientului de multiplicare 0,50 asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata.

**Art.5.** – (1) Persoanele prevăzute la art.3 alin.(1) lit. b), c), d), precum și la art.4, alin.(1) beneficiază, pe lângă indemnizația calculată conform prevederilor art.4, și de următoarele drepturi:

- a) prioritate în asigurarea unei locuințe din fondul disponibil de locuințe sociale, în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut în proprietate o altă locuință până la data atribuirii;
- b) stabilirea chiriei la nivelul minim prevăzut de lege pentru locuințele din fondul locativ de stat, dacă dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie;
- c) asigurarea, cu prioritate, din fondul de stat, cu chirie, a unui spațiu comercial corespunzător, cu o suprafață utilă de până la 100 m<sup>2</sup>, inclusiv în indiviziune, cu o clauză de neînstrăinare timp de 10 ani de la data dobândirii;
- d) acordarea gratuită de proteze pentru invalizii care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă;
- e) acces gratuit al copiilor la creșele și grădinițele din subordinea administrațiilor locale, precum și asigurarea gratuită a rechizitelor pentru școlari, dacă venitul lunar este mai mic sau egal cu salariul mediu pe economie;

- f) acordarea unui credit bancar de până la 20.000 EURO, pe o perioadă de 20 de ani, pentru cumpărarea sau construirea unei locuințe, în localitatea de domiciliu, cu dobândă subvenționată de stat cu 50%, dacă nu au deținut o proprietate locativă și dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu dublul salariului mediu pe economie, precum și posibilitatea garantării creditelor contractate cu indemnizația calculată conform prevederilor prezentei legi;
- g) atribuirea, în limitele posibilităților, în proprietate și cu clauză de neînstrăinare timp de 10 ani de la data dobândirii, a 10.000 m<sup>2</sup> de teren în extravilan și 300 m<sup>2</sup> de teren în intravilan – acesta din urmă pentru destinația de locuință, dacă nu a avut și nu are în proprietate un alt spațiu locativ;
- h) atribuirea în proprietate fără plată a locului de veci;
- i) acces gratuit al persoanelor prevăzute la Art.3, pct.b) – cu suportarea cheltuielilor de la bugetul ministerelor respective – la tratamente și medicamente în spitalele, policlinicile, bazele de tratament și stațiunile balneoclimaterice ale Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne;
- j) transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători. Persoanele care locuiesc în mediul rural au dreptul și la 12 călătorii gratuite anual, dus-întors, cu mijloacele de transport aflate în subordinea administrațiilor locale, până în localitatea reședință de județ. De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarului de invaliditate de gradul I sau al marelui mutilat;
- k) scutirea de la plata taxelor și impozitelor pentru locuința din proprietate și terenul aferent, pentru autoturisme hycomat și mototriciclu, precum și de taxe la importul unui singur autoturism tip hycomat;
- l) acordarea unei indemnizații lunare, adăugată la pensia pentru limită de vârstă, echivalentă cu un coeficient de 0,6, calculat conform prevederilor Art.4 alin.(2);
- m) pensionarea cu 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard, prevăzută de lege;
- n) scutirea de plata taxelor judecătorești, ca și a abonamentelor pentru radio-TV.

(2) Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor are dreptul de a controla conținutul dosarelor întocmite de organizațiile de

revoluționari, poartă răspunderea de a elibera certificatele doveditoare corespunzătoare, ca și de a propune – pe această bază și cu avizul Comisiei Parlamentare pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi – acordarea, prin Decret Prezidențial, a titlurilor prevăzute la art.3, alin.(1).

**Art.6.** – Agenții economici care angajează persoanele ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art.3, alin.(1), lit.b)–d), precum și la art.4, alin.(1) beneficiază de facilitățile prevăzute prin legislația în vigoare pentru angajatorii care oferă locuri de muncă șomerilor și tinerilor absolvenți.

**Art.7.** – Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător militarilor și salariaților civili din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne, care au dobândit titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.a), lit.b), lit.d).

**Art.8.** – De prevederile prezentei legi nu beneficiază persoanele, civili sau militari, care sunt dovedite a fi fost implicate în activitățile fostei Securități, ca poliție politică, precum și persoanele care au organizat, instigat și luptat sub orice formă împotriva Revoluției din Decembrie 1989.

**Art.9.** – (1) Certificatele doveditoare care, în perioada 1990-1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea Legii nr.42/1990 și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din Decembrie 1989 se vor preschimba de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, cu angajarea răspunderii fiecărei organizații legal constituite până la 31 decembrie 1992 în întocmirea dosarelor de revoluționari cărora li se vor atribui calitățile și titlurile prevăzute la art.3.

(2) Președinții organizațiilor nominalizate la alin.(1) se angajează penal în corectitudinea întocmirii dosarelor care vor fi avizate de Comisia Parlamentară și vor fi verificate de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, în vederea eliberării de către acesta a certificatelor doveditoare preschimbate conform alin.(1).

(3) În conformitate cu prevederile prezentei legi, titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) se vor atribui prin Decret Prezidențial, la propunerea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, cu avizul Comisiei Parlamentare constituite pentru controlul aplicării prezentei legi, conform principiilor cuprinse la art.2 și criteriilor stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, pe baza certificatelor doveditoare preschimbate conform alin.(1).

**Art.10.** – Se constituie Comisia Parlamentară pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi, formată din 5 senatori și 5 deputați.

**Art.11.** – Prefecturile vor transmite trimestrial Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 liste nominale cu situația acordării drepturilor care revin persoanelor prevăzute prin prezenta lege, precum și motivarea neacordării acestora.

**Art.12.** – Ministerele și celelalte instituții ale administrației publice centrale sunt obligate să urmărească și să asigure aplicarea prevederilor prezentei legi.

**Art.13.** – În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor și al Comisiei Parlamentare special constituită – pe baza consultării prealabile de către acestea a organizațiilor de revoluționari nominalizate la art.9, alin.(1) – Guvernul va adopta o hotărâre cuprinzând norme metodologice de aplicare a prezentei legi și sancțiuni.

**Art.14.** – La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.42/1990, republicată, precum și orice dispoziții și prevederi contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din data de \_\_\_\_\_, cu respectarea prevederilor art.74 din Constituția României.

**PREȘEDINTELE SENATULUI,**

**Nicolae Văcăroiu**

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de \_\_\_\_\_, cu respectarea prevederilor art.74 din Constituția României.

**PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,**

**Valer Dorneanu**

București,  
Nr. ....